R. SOC. NAZIONALE

CONSULTE
REGIE
SOCIALI
DEL VICE
REGNO
NAPOLI-
TANO

E
18

NAPOLI
1888

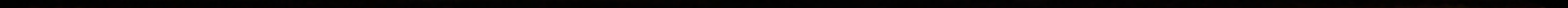

Ex Bibliothecâ quam 16000. Voll. conſtantem huic Abbatiæ S. Genovefæ Pariſ. Teſtamento legavit Car. Maurit. Le Tellier Archiep. Remenſis.

(xv)E
783

REuerendissimo domino Alexandro Carra
fe Archiepo neapolitano dignissimo. Fran
ciscus tuppi seruulus felicitatez. Ob tempozis
antiquitatez. ob malozz ignauiã. mozes: virtutes
religio atqz prestantia religionis: z sepulti: z de
pzauate videbant̃. Tu equidẽ qui virtuti z religi
oni ꝯtinuo incũbis vt bonus pastoz vis e ꝯtinuo
vt ad astra dignitas pastoralis ꝓueniat: Tu eccle
siã tuã in religiõe cõseruas z clero religiosissimo
capitulũ decozasti. Uoluisti ꝯstitutiones sinoda
les antiquis pastozibus appzobatas clarere. vt
letent̃ boni z repzobi oppzimant̃. Pzopzijs itaqz
sumptibus tue. R.d. illas impzessi z tibi dedica
ui vt noscãt posteri virtutẽ tuã: z iustitiam quam
colis cõmendent. Uale.

4°. Biblioth. S. Geneviève Paris. 1932.

OCtonstitutiones sinodales quõdam Re. In
xpo patris dñi iohãnis dei z ap.se. gr̃a ar
chiepi neap. z ei⁹ capli ꝯfirmate p Re. dñm. d.
alexandrũ carrafaz nunc archiepm neapolitanũ
z eius Capitulum.

IN noie domini nr̃i iesu xp̃i bea
te gl'ose virgis matris ei⁹ bt̃e ca
therine martiris bti Januarij z
toti⁹ celestis curie amẽ. Nos Jo
hannes dei z aplice sedis gr̃a ar
chiep̃s neap. suscepti pastoralis
regiminis nos cura sollicitat sic vtilitatib⁹ subie
ctoz in illis p̃cipue que aiaz saluti ꝯsulunt nunc

s. a.
E.
742.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

BIBLIOTHEQUE
SAINTE
GENEVIEVE

nouorũ edictione virium nunc antiquoꝝ confir
matiõe ſollicite prouidere vt aquibuſlibꝫ noxijs
preſeruemur. Uerũ qꝛ peruerſoꝝ audatia exigit
vt non ſimus ſola prohibitione cõtenti. Sed pe
nas delinquentibus iponamus. Ideo habita ſu
per hoc diligenti deliberatione vna nobiſcũ Ca
pituli noſtre maioris Neapolitane eccleſie. Con
firmamus vna cũ conſenſu eiuſdẽ capituli ꝛ cuꝫ
eodẽ capitulo cõſtitutiones infraſcriptas per no
ſtros predeceſſoꝛes ꝛ vicarios editas: confirma
mus etiam de nouo. edicimus ſtatuimus ordia
mus atqꝫ firmamus ſubnotatas conſtitutiones
additas ꝑpetuo valituras. In ſuꝑ de nr̃a certa
ſciẽtia caſſantes reuocantes irritãtes ꝛ annullã
tes quaſcunqꝫ alias cõſtitutiones ſiue ſtatuta ꝑ
nr̃os predeceſſoꝛes ſeu nos ꝛ nr̃os vicarios edi
tas in pñti volumine non inſertas nec expreſſas
ipſaſqꝫ decernimus ꝛ volumus exiſtere viribus
vacuatas ꝛ nullius valoꝛis firmitatẽ habere. ex
ceptis capitulis cõſtitutionibus ꝛ ſtatutis inter
vaſſallos Neapolitane eccleſie per nos ꝛ nr̃os
vicarios ordinatis quas ꝛ que volumꝰ ꝛ decer
nimus habere vt prius efficatiam ꝛ vigoꝛem.

Excõmunicatio contra blaſfemantes deũ beatã virginẽ Mariã vel ſanctos eius. Conſtitutio. i.

Nordendum facinus polluti oꝛis internis
affectibus cõpeſcere cupientes. Excõica
mus ſnialiter in hijs ſcriptis oẽs ꝛ ſingulos ma

res ⁊ feminas publice blasſemãtes deũ btãz vir ginẽ mariã mr̃ez eius ſeu ſcõs vl̃ aliquẽ ex ſcis eius

Excõicatio cõtra hereticos ⁊ ſciſmaticos.con.ij.

HEreticoꝝ ⁊ ſciſmaticoꝝ peſtẽ ip̃robã ꝑſter nẽtes omnes ⁊ ſingl̃os hereticos ⁊ ſciſmaticos eorũ fautores receptatores ⁊ auxiliatores excõicamus ſm̃ialiter in his ſcriptis.

Excõicatio contra ſacrilegos conſtitutio.iij.

SAcrilegoꝝ nephãdã exuriẽ repr̃imẽtes Excõicamus ſm̃ialiter ĩ his ſcriptis oẽs ⁊ ſingulos fures ſubtrahentes de eccleſijs ſeu capellis ciuitatis ⁊ dioc.neaꝑ.calices ſeu libr̃os vl̃ veſtimẽta ſacerdotalia ſeu paramẽta altaris turribulũ ſiue crucẽ cãdelabr̃ũ ſiue aliquod ꝑdictoꝝ vel aliquid aliud ad diuinũ obſequiũ deputatuz ⁊ generaliter oẽs ⁊ ſingulos ſacrilegos eor̃ũqz participes in crimine memorato.

Excõicatio contra Ueneficos ⁊ ſortilegos ⁊ diuinatores ⁊ accedentes ad eos .conſtitutio.iiij.

AD Ueneficoꝝ ſortilegoꝝ ⁊ diuinator̃ũ dãpnabilẽ aſtutiã elidendũ. Excõicamus ſm̃ialiter in his ſcriptis.oẽs ⁊ ſingulos qui prętextu captande dilectionis vel odij inſerendi aliqd̃ poculũ ſiue cibũ alicui dederit ⁊ incantatiões ſiue diuinatões faciẽtes ꝑ inuocationẽ demonũ ꝑiectionẽ plũbi ſiue cere liquefacte. vulgariter dicte

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

luſeue fabaꝝ ſalis: oui. in aqua ⁊ oꝛinali vel alic̃
Et gñaliter oēs veneficos ſoꝛtilegos ⁊ diuinatoꝛes ⁊ qui ad eos acceſſerit p̄dictis ſoꝛtilegiis veneficiis ⁊ diuinationib⁹ eoꝛū̃q; participes ac pꝛedictis pſonis vel ip̄aꝝ alteri quo ad p̄dicta pꝛeſtantes auxiliū̃ conſilium ⁊ fauoꝛem.

Excōicatio cōtra dātes ⁊ recipiētes de criſmate ⁊ oleo ſancto pꝛo aliqua diuinatione veneficio aut ſoꝛtilegio. conſtitutio. v.

ITem ſicut fidedigna relatione pcepimus nōnulli ſacerdotes ⁊ alij clerici ſeculares dare ⁊ exibere ꝓſueuerunt de criſmate ⁊ oleo ſancto nōnullis pſonis qui illo in opib⁹ diuinationū̃ veneficioꝝ aut ſoꝛtilegioꝝ vtunt. ſeu i alios vſus illicitos illud ꝓuerterunt in ip̄oꝝ aiaꝝ piculū̃ ⁊ i manifeſtū̃ obpꝛobꝛiū̃ ac ꝓtēptū̃ dei ⁊ ſacramēti eccliaſtici ad qđ ip̄m criſma ⁊ oleū̃ deputatuꝫ dignoſcit̃. Excōicam⁹ ſnialiter i hijs ſcriptis dātes ⁊ recipiētes huiuſmōi de cetero dictū̃ criſma vl̃ oleum ſanctum ⁊ dictā excōicationis ſniaꝫ ip̄os incurrere volumus ipſo facto.

Excōicatio ꝓtra incendiarios poſſeſſionuꝫ eccleſiarum ⁊ aliarum pꝛiuataꝝ perſonaꝝ. con. vj.

INcendiaꝛioꝝ latētē perfidiā ꝓnis deſideriis elimātes excōicam⁹ oēs ⁊ ſingulos incēdiarios domoꝝ fūdoꝝ ⁊ aliaruꝫ reruꝫ eccleſiaſticarū̃ ac ēt aliarū̃ pſonaꝝ publicaꝝ ⁊ pꝛiuataꝝ

Excōicatio ꝓtra adl̃tos ⁊ adultaſ maifeſte cō. vij

Carnis cõtagiũ qđ vtriuſq; teſtamẽti pagia deteſtatũ ẽ extirpare radicit9 cupiẽtes. Excõicamus ſnialiter in his ſcriptis oẽs ⁊ ſingu los adulteros ⁊ adulteras manifeſtos.

Excõicatio cõtra ꝓtrahẽtes de facto ſo loco matrimoniũ poſt contractũ cum alia ꝓmo matrimoniũ de ꝓſenti legitime.con. viii.

Perduxit ad nos relatio fidedigna qꝫ nõnulli lubꝛice voluptatis poſt ꝓtracta legitie matrimonia de pñti cũ alijs ſo ꝓtrahũt. aliq̃ue poſt ꝓtracta ꝓia legitie matrimõia de pñti eoꝝ pcõ ceptã neq̃tiã occultãtes cũ alijs clãdeſtine fugiũt q̃b9 adherẽt iugit ut maritis. volẽtes huic moꝛ bo qui velut cãcer iualuit ꝑ noua medicine reme dia officij debito ꝓuidere. Monem9 oẽs ⁊ ſingu los ſupꝛadictos eoꝝq; ꝓticipes ⁊ ad p̃dicta p̃ſtã tes auxiliũ ꝯſiliuꝫ fauoꝛẽ quatenus attemptare deiceps ſimilia nõ p̃ſumãt. Jn ꝓtrafaciẽteſ exnũc ꝓut ex tũc i his ſcriptis excõis ſniaꝫ ꝓmulgam9

Excõicatio cõtra vſurarios publicos. con. viiii.

Nuaritie q̃ ẽ ydoloꝝ huit9 radicẽ ſtudioſi9 ex tirpãtes excõicam9 ſniat i his ſcriptis oẽs ⁊ ſingl'os vſurarios manifeſtos. Excõicatio ꝓtra inietes ⁊ ſcribentes ſeu ſcribi facientes contra ctus fictitios i fraudẽ vſuraꝝ. cõſtitutio. x. et. xi.

Peruenit ad nos iſinuatõe mꝝtoꝝ qꝫ exercen tes voraginẽ vſuraꝝ i ciui. ⁊ dioc. neap̃. vt eoꝝ lateãt crimina ꝓtractus fictitios in fraudeꝫ inhiunt vſuraruꝫ. igitur ad clamoꝛes huiuſmodi

debito officiali excitati ſtatuimus ꝛ firmamus
ꝙ nullus de ciuitate vel dioc.neaꝑ. vel moꝛãtes
in eis in fraudẽ vſuraꝝ vel ẽt ſine fraude vſuraꝝ
audeant ſcribere vel ſcribi vel poni facere in ali
quo inſtr̃o vel cuiuſcũqꝫ obligationis ſcriptura
maioꝛẽ quantitatẽ vera ſoꝛte nec aliud quicq̃ fic
titie niſi qꝺ in ueritate fuerit mutuatuꝫ depoſitũ
vel ẽt cõmodatũ. ꝛ aliũ pꝛo alio ꝯtractũ celebꝛa
re minime vel inire. Jn cõtrafaciẽtes aũt ex nũc
pꝛout ex tunc excõicatõis ſniaꝫ ferim⁹in hijs ſcri
ptis. Declaramus ẽt et ſtatuimus ꝙ ad ꝓbatio
nẽ fraudis p̃dicte et ẽt criminiſ vſuraꝝ p̃dicti ſuf
ficiat teſtimonjũ quinqꝫ bonoꝝ viroꝝ deponẽtiũ
de fama publica. dũmõ creditoꝛ ip̃i⁹ inſtr̃i ꝙ ſcri
pture ꝙ aliqñ vſuras exercuerit fuerit ifamat⁹.

Uſurarioꝝ latentẽ nequitiã qui nõ tã vtun
tur pecunijs ſed et loquamur ꝓpꝛijs abu
tunt. ſcõꝝ patrũ ſñijs condẽpnatã vndecũqꝫ cla
ruerit inultã relinquere ex debito paſtoꝛalis re
gimiuis nõ valentes. ſed ip̃aꝫ quantũ lꝫ et expe
dit ꝙſequi diſponẽtes. huius nr̃e cõſtitutõis ſeu
ſtatuti ſerie ꝑpetua valitura: Edicimus declara
mus ſtatuim⁹ atqꝫ firmam⁹ꝙ ad ꝓbationẽ ple
nariã et legitimã criminis huiuſmõi uſuraꝝ. de
lati qualitercũqꝫ vel ẽt inquiſiti in nr̃a archiep̃ali
curia neaꝑ. ſufficiat vt ſupꝛa teſtimoniũ quinqꝫ
bonoꝛuꝫ viroꝝ deponentiũ contra delatũ inqui
ſitum ſeu accuſatũ de crimine huiuſmodi vſura
rum de fama publica dũmodo denunciatus ipſe

inquisit⁹ sive accusatus de dicto crimine: q̄ ali
qñ vsuras exercuerit fuerit infamatus. ac ex p̄o
batione huiusmodi facta taliter reus iã dicti cri
minis possit legitime puniri ac ẽt cõdemnari ne
maleficia remaneant impunita.

Excõicatio contra falsarios quorũlibet instr̃oꝝ z specialiter litterarũ apostolicaꝝ. con. xij.

AD falsarioꝝ ausus reprobos refrenandos
Excõicamus sñialiter in his scriptis oẽs z
singulos falsarios instr̃oꝝ que neapoli. ordina
tiones nuncupañ z aliorũ instr̃õꝝ quorũcunq̄
z precipue litteraꝝ ap̄licaꝝ z neap̄. antistitis sui
vicarij z curie archiep̄alis neap̄.

Excõicatõ ȝtra phibẽtes falsũ testimoniũ z vtẽ tes falsis testib⁹ atestatõib⁹ seu istr̃is sciẽter cõ. xj

DEmeritatẽ effrenatã falsoꝝ testiũ reprimẽ
tes excõicam⁹ sñialiter in his scriptis oẽs
z singulos phibentes seu producẽtes falsum te
stimoniũ seu falsos testes vel vtẽtes testibus vl̃
attestationibus vel quibuscũq̄ instr̃is falsis sciẽ
ter in quacũq̄ curia ciuitatis vel dioc. neap̄. z ni
hilominus preter penã excõicationis predictam
delinquẽtes in aliquo p̄dictoꝝ in nr̃a archiep̄ali
curia neap̄. nostro arbitrio decernim⁹ puniẽdos

Excõicatio ȝtra piciẽtes lapides lutũ vel alias spurcitias ȝtra corpora seniũ mortuoꝝ con. xiiij

Uenerãdã senectutẽ attestãte iuris cẽsura ꝓ babilis. Excõicam⁹ sñialter in his scꝛiptis oẽs ꝛ singl'os qui digni reꝑhensiõe ī senũ seu an tiquoꝛ funerib⁹ quoꝛ coꝛpoꝛa moꝛtua ad eccl'iã deferunt̃ lapillos aut lutũ ꝓiciũt seu alias illusi ones deriſoꝛias faciũt ī reuerẽde senectutis ob pꝛobꝛiũ ꝛ humanitatis manifestã iniuriã ꝛ offẽsaz Monitio ꝙtra tenẽtes Apotechaz aptã in dieb⁹ festiuis vel vendentes Mercimonia. pꝛeter cõ mestibilia potabilia ꝛ medicinalia cõstitutio. xv.

Oconsiderãtes attẽti⁹ dies festos dies maiest tatis altissimi dedicatos nullis debere vo luptatis opib⁹ occupari. Monem⁹ oẽs ꝛ singu los barbitonsoꝛes ꝛ alios artifices artis seu mi nisterij meccanici cuiuscũq; de ciuitate ꝛ diocesi. neaꝑ. ꝛ cõmoꝛãtes in eis q̃ten⁹ sub excõis pena tenere aptã apothecã ad vẽdẽdũ quecũq; merci monia vel laboꝛare in arte sua nõ debeãt diebus dñicis seu solẽnib⁹ festiuitatib⁹ natiuitatis Epi phanie resurrectõis ꝛ ascẽsiõis dñice. ī die vene ris scõ ī die eucaristie vl' pẽtecostẽ vel assũtiõis purificatõis ãnũtiatiõis vl' natiuitatis btẽ ma. vir. aut bti Joãnis bap. vl' solẽnib⁹ festis apl'oꝛ q̃tuoꝛ euãgelistaꝛ scẽ crucis scõꝛũ ianuarij agrip pini. athenasij: aspꝛeri. eufrinii. seuerii. geoꝛgii. anelli. lucie. restitute. chaterine margaꝛite. Et ali oruz festoꝛ dupliciũ ꝛ semidupliciũ his dũtaxat exceptis qui cõmestibilia potabilia vel medicina lia vendiderint

Monitio ꝓtra reponentes ꝛ reponi faciẽtes aliquid non deputatum ad diuinum cultum in ecclesijs vel Capellis. constitutio. xvi.

Oum ecclie oꝛonuꝫ ꝛ nõ repositoꝛie debeãt esse domꝰ. Monemꝰ oẽs ꝛ singulos de ciuitate ꝛ dioc. neap. ꝛ cõmoꝛãtes i eis ꝗtenꝰ sub excõicatiõis pena i ecclijs ipis vegetes trabes ꝛ quecũqꝫ alia ad diuinũ cultuꝫ nõ ꝓtinentia nõ reponãt nec repõi faciãt ꝛ repositas extrahi faciãt ifra decẽ dies a die publicatõis pñtiũ ꝓputãdos

Excõicatio ꝓtra ludentes ad azardũ vel taxillos peccãtes carnaliter vel cõmittentes lenocinia in ecclesijs constitutio. xvii. ꝛ. xviii.

Quia sunt nõnulli qui venerandis ecclesiis non minus in grauẽ offensam dei maliqꝫ exempli pernitiem qꝫ scandalũ fidelium ppꝛoꝛuꝫ ad taxillos ludere vel ꝛ quod oꝛribilius percipitur auribus lenocinia foꝛnicationes adulteria incestus stupꝛa necnon nephandam libidinẽ perpetrare repꝛobis ausibꝰ nõ uerenꝫ. officii debito excitati cõtra oẽs ꝛ singulos pꝛemissoꝝ facinorum perpetratoꝛes vel ipsoꝝ alicuius eoꝛum qꝫ participes ac quo ad pꝛedicta pꝛestãtes auxilium consilium ꝛ fauoꝛẽ ꝛ pꝛesertim in pꝛemissis vel ipsoꝝ in altero in maioꝛi neap. ecclesia delinquentes ꝛ vt omnis pꝛecludatur via nequitie et ifra domos seu capellas ipsaꝝ ecclesiaꝝ ad diuinũ offm̃ deputataſ vl'i cimiteriiſ seu ipoꝝ cãpa

nilibus in p̄emiſſis ſeu ipſoꝝ aliquo delinquen tes excōicationis ſn̄iam ferim⁹ ī his ſcriptis.

Monitio.

PRo ad cuiuſlibet actus noxij in eiſdē ec cleſiis perpetrāda oēm materiā decidēdi. Monem⁹ oēs ꝛ ſingulos mares ꝛ feminas de ciuitate ꝛ dioc. neap̄. ꝛ cōmorantes in eis cuiuſ cūq; ſtatus vel ꝯditionis exiſtant quatenus ſub excōis pena in iā dictis ecclijs Lōia facere ad pi lā ludere vl' corneas exercere de cetero nō aude ant vel p̄ſumant.

Quod deuaſtantes figuras depictas ſctōꝝ ꝯdē nēt camere dicti dn̄i archiep̄i ꝛ refici faciāt eoꝝ expēſis figuras deuaſtatas ꝛ nihilomin⁹ ꝯſtrin gantur vel detineantur in carcere archiep̄ali per vnum menſem. conſtitutio. xviiij.

QUoz plerūq; ex nephario ludo azardi huiuſ modi nō ſolū impie blaſſemie ꝓdeant. Ue rū idē ludētes deguaſtare ſctōꝝ depictas imagi nes in ipōꝝ obp̄robriū aīarūq; periculū non ve rent. Enormitati tāti diſcriminis ꝓpenſus obui antes patratorē huiuſmōi ad refectionē picture dicte ymaginis vel figure deguaſtate ſuis ſūpti b⁹ ꝛ expēſis mlctam⁹ ꝛ nihilomin⁹ fuſtigādū a lo co cōmiſſi criminis vſq; ad palatiū archiep̄at⁹ ꝛ detinēdū captiuū ī carceꝛ curie archiep̄at⁹ neap̄. ꝑ mēſez vnū ꝓ pena ꝛ pñia patrādi crimis ſupra dicti puniēdo vice q̄libz decernim⁹ ī his ſcriptis

Qđ ludẽtes ad azardũ i ecl̃ijs uel ãbitib⁹ neap̃. ecl̃ie đtineãt i carceꝛ archiep̃ali octo dieb⁹ cõ. xx

STatuendo insuper ꝛ firmãdo oẽs ꝛ singulos laicos ludẽtes ad azardũ in maiori ecclesia neapolitana vel ambitibus suis vl̃ in alijs ecclesijs ciuitatis ꝛ diocesis neap̃. Jn tarenis auri duobus in opus piũ applicandis. vel ꝙ nouẽ dieb⁹ ꝯtinuis i carcerib⁹ curie archiep̃alis detineãt puniẽdos vice q̃libet decernim⁹ i his scriptis

Excõicatio contra ꝓicientes viras bulzonos sagittas ꝓrectas lapides vel quicquid aliud dã ꝓnosum ad tecũ seu feneſtras neapolitane eccle sie vel aliarum ecclesiarum constitutio. xxi.

IN dẽpnitati nr̃e maioris neapolitane ecclesie ꝛ aliaꝝ ecclesiaꝝ ꝓout solicitat nos cura suscepti regiminis ꝓuidẽtes. Dẽs ꝛ singulos qui balistis seu arcubus vel aliter ꝓiecerint viras bulzones sagittas ꝓrectas lapides vl̃ quicquid aliud dãpnosuz ad tectũ seu feneſtras ipi⁹ neap̃. eclie vl̃ aliaꝝ ecclesiaꝝ predictaꝝ ciuitatis ꝛ diocesis neap̃: excõicam⁹ sñialiter i his scriptis

Excommunicatio contra ꝓicientes vel facientes ꝓici immunditias in ambitibus neapolitane eccleſie vel aliaꝝ ecclesiaꝝ. Cõstitutio. xxii.

HOnorẽ debitũ vẽnerandis ecclesijs exiberi volentes oẽs ꝛ singulos ꝓiciẽtes vel ꝓi

ci faciẽtes īmũditiã terrã cadauera beſtiaꝝ ſpur
citias vel alia ihoneſta ī curtibꝰ ſeu ãbitibꝰ maio
ris ecclie neaꝑ. vl̃ aliarũ eccliaꝝ ciuitatis ꝛ dioc.
neaꝑ. excõicamus ſnialiter in his ſcriptis.

Excõicatio ꝓtra Occupatores Bonoꝝ ꝛ iuriꝫ neaꝑ. eccleſie ꝛ aliaꝝ eccleſiaꝝ. conſtitutio .xxiij

SUnt nõnulli ꝓut mlt̃oꝝ hꝫ aſſertio qui ter
ras ꝓata paſcua reſinas molendina ful
nas nemora domꝰ cẽſus inſtr̃a acta regiſtra pri
uilegia ꝛ alia bona ꝛ iura ad neaꝑ. eccliaꝫ ꝛ alias
eccl̃ias ciuitatis ꝛ dioc. neaꝑ. pleno iure ſpectã
tia detinẽt occupata ꝛ ſoluere ꝛ reſtituere negli
gunt ī iꝑoꝝ aiaꝝ ꝓiculũ ꝑdictarũq; eccl̃iaꝝ ꝑiudi
tiũ ꝛ grauamẽ. Indẽpnitati earũdẽ eccl̃iaꝝ ex cu
ra ſuſcepti regiminis ꝓuidẽtes. Req̃rimꝰ ꝛ mo
nemus oẽs ꝛ ſingulos occupatores ꝛ detento
res huiuſmõi eorũq; ꝓticipes ꝛ ſcientes vt ꝑdi
cta oĩa ꝛ ſingula ītegral̃r ꝛ cuꝫ effectu reſignare
ꝓſoluere ꝛ reſtituere debeãt abſq; mora ꝑdictis
eccleſijs vel ad quos eaꝝ gubernatio ꝓtinere di
gnoſcit̃ necnõ ꝛ ꝓticipes ꝛ ſciẽtes cõfeſtiꝫ debe
ant reuelare. In ꝓtra faciẽtes ex nũc ꝓut ex tũc
excõicatiõis ſnĩaꝫ ferimꝰ ſnialiter in his ſcriptis

Excõmunicatio contra Turbatores Bonorum ꝛ iurium eccleſiarum conſtitutio. xxiiij.

EXcõicamus inſup ſnial̃r ī his ſcriptis oẽs
ꝛ ſingulos indebite turbatores ꝛ moleſta

tores possessionũ ⁊ bonor maioris neap̃.ecclie tã mobiliũ q̃ stabiliũ necnõ resinar iuriũ reddi tuũ census ⁊ alior ꝓuentuũ dicte ecclesie ac ẽt possessionũ iuriũ ⁊ bonor fructuũ reddituũ ⁊ ꝓ uentuũ aliarũ ecclesiarũ ciuitatis ⁊ dioces.neap̃. eorũq; ꝓticipes ⁊ scientes qui quo ad p̃dicta de derint auxiliũ consilium ⁊ fauorem.

Excõicatio ꝓtra tenẽtes recõmendata bñficia vl̃ aliter absq; iusto titulo ⁊ nõ resignãtes ifra octo dies a die publicationis presentis.con.xxv.

ITez qr nõnulli i ciuitate ⁊ dioc.supradictis bñficia seu bñficiũ vt cõmẽdata detinẽ di cunt que ad collationẽ nr̃az noscunt iure ordina rio ptinere.Excõicam⁹ snialiter i his scriptis te nẽtes recomẽdata taliter seu aliter dicta bñficia vl̃ ipor aliqđ absq; iusto titulo.eorũq; ꝓticipes ⁊ sciẽtes nõ resignantes nobis eadẽ bñficia vel nõ reuelantes nobis oretenus licteratorie publi ce vel secrete ifra dies octo a die publicatiõis p̃ tiũ computandos.

Excõicatio contra notarios scribentes testamen ta ⁊ non notificantes ea dicte curie infra octo di es a die obitus testatoris.constitutio.xxvj.

VDlẽtes vt pie volũtates vltie defũctor ex ecutõi debite demãdẽt oẽs ⁊ singl̃os nota rios ⁊ curiales hñtes seu scribẽtes testã ⁊ vltias đ fũctor volũtates ⁊ ñ nũtiãtes eiđ nr̃e curie ifra di

es a die obitus testatoris. ⁊ non dãdo copiã de
bis in quib⁹ tangit ipa nr̃a maior neapolitana ec
clesia vł neap. ãtistes pro ea post annũ ꝯputãdũ
a die obit⁹ supradicti nõ dãtes copiã testamẽtorꝝ
itegrã eidẽ curie. Excõicam⁹ sñialit̃ ī bis scriptis

Excõicatio ꝯtra nõ exequẽtes testã ifra annũ a
die obit⁹ testatoris ⁊ occultãtes eadẽ ꝯstõ. xxvij.

Excõicam⁹ẽt sñialit̃ ī bis scriptis oẽs ⁊ sin
gulos occultãtes testã seu gesta quomin⁹
executõi debite demãdẽt. ⁊ siñ cã legitia differũt
quomin⁹ ipa ifra annũ cõputãdũ a die obit⁹ testõ
ris testã p̃dicta siue gesta executõi debite demã
den̄t.

Excõicatio ꝯtra nõ soluẽtes quartariã infra mẽ
sem a die receptõis legatorꝝ. constitutio. xxviij.

Excõicamus ẽt sñialiter in bis scriptis oẽs
⁊ singulos qui receperũt vel recepint aliq̃
legata seu relicta & quibus nobis quarta debeť
⁊ ipaz quartã nõ soluerũt vel nisi soluerint infra
mẽsez a die receptionis huiusmõi legatorꝝ.

Excõicatio ꝯtra apponentes ⁊ apponi faciẽtes
iuramenta in ꝯtractib⁹ vassallorꝝ eccl̃ie neap. ⁊ fa
ciẽtes ꝯtractus alienationis vel pignoratõis bo
norꝝ vassallorꝝ eorũdẽ. neapolitani. antistitis con
scientia inconsulta. constitutio. xxviiij.

Item monemus ⁊ inducimus vniuersos ⁊
singulos & ciuitate ⁊ diocesi. neapolitane ⁊

cõmorantes in eis contrahẽtes ⁊ inientes ⁊tractus cuiuscunq; generis seu obligationis cũ vassallis eccleſie neap̃.cũ ſcriptura vel ſine ſcriptis ac curiales oẽs ⁊ ſingulos ⁊ ceteros alios notarios ſeu ſcribas ciuitatis ⁊ dioc. predictaꝝ ⁊ cõmorantes in eis etiam ſub pena excõicationis canonica monitiõe premiſſa monemus ac etiã mãdamus eiſdem a dictis vaſſallis eccl'ie neap̃. qñ cum alijs vel cũ eiſdẽ ⁊trahentibus contrahunt aut inter ſeipſos iuramenta non exigãt de obſernandis premiſſis nec apponant vel apponi faciant huiuſmodi iuramẽta in cautelis ipoꝝ nec cõtractum aliquẽ faciant cuiuſcũq; alienatiõis ſeu pignorationis bonoꝝ ſtabilium ipſõꝝ vaſſalioꝝ noſtra conſcientia inconſulta. Jn cõtrafacientes vero dicta canonica monitione premiſſa excõicationis ſententiam ferimus in his ſcriptis.

Excõicatio ⁊tra vtẽtes priuilegijs alicuius indulgẽtie dñi neap̃.ãtiſtitis ⁊ſcia icõſulta cõ.xxx.

ANimabus fidelium ne decipiant' ſalubriter occurẽtes. Excõicam⁹ ſñialiter in his ſcriptis oẽs ⁊ ſingulos de ciuitate vl' dioc.neap̃. ⁊ cõmorantes in eis qui ſurrectitie preter nr̃am conſcientiam vtunt' litteris alicuius indulgentie conceſſis oliz per predeceſſores noſtros vel capitulum neap̃. aliquibus eccleſijs ſeu hoſpitalibus ciuitatis ⁊ dioceſis predictarum.

Quod clerici ꝛ preſbyteri non deferentes birecrum vel cepꝛenſez clauſuz ſoluant tarenos tres vel ſtent in carcere ſex diebus. Conſtitutio. xxxi ꝛ .xxxij.

VOlentes clericos ꝛ preſbyteros vniuerſos noſtro paſtoꝛali cõmiſſos reginini pꝛo ut tangit nos ſollicitudo iniuncti officij moꝛibus confoꝛmare. Monemus omnes ꝛ ſingulos canonicos noſtre maioꝛis eccleſie neapolitane. Rectoꝛes eccleſiarum ciuitatis ꝛ dioceſis neapolitane. preſbyteros ciuitatis ꝛ dioceſis neapolitane pꝛedictarum ꝛ in eis cõmoꝛantes quatenus ipſoꝛum quilibet infra dies quindecim a die publicationis pꝛeſentium computandum debeant ſe confoꝛmare ad poꝛtanduz habitum clericalez dicti videlicet Canonici ꝛ rectoꝛes intra ciuitatẽ ꝛ in eccleſijs in publico incedant induti deſuper capa longa ſeu tabarro congruẽtibus honeſti oꝛdinis clericalis pꝛefati vero preſbyteri biretum vulgariter nuncupatum vel capucium ſup caput ſuum ꝛ tonſuram deferant congruentem ac etiam clauſa vndiqz deferant preſbyteri de ciuitate pꝛedicta neapolitana ꝛ in ea commoꝛantez intra ciuitatem pꝛedictam. Et preſbyteri dedicta dioceſi ꝛ commorantes in ea intra Caſalia in quibus habitant ſita intra pꝛedictam dioc. ac ẽt intra ipſã ciuitatẽ deſup ꝛ in publico ꝛ ĩ eccl'ia

Jndumenta videlicet capam seu tabarrū cepz̄
sem seu coptarditā amplas ꝛ longas bzeuitate
nimia vel longitudine non notādi. sed honestati
pzebzātus ozdinis congruentes. Lontēptozem
autem pzemissozuz vel alicuius eozum. Jn tare
nis auri tribus applicandis ad pium opus vel
detrudendū arestandum ꝛ detinendum captiuū
sex djebus in carcere supzadicto puniendum vi
ce qualibet decernimus in bijs scriptis.

QUoniam in epistola decretali describitur
clerici neqz comam nutriant nec barbam
Monemus omnes ꝛ singulos clericos de ciui
tate ꝛ diocesi neapolitana ꝛ cōmozantes in eis
quatenus barbam vel comam nutrire seu defer
re non audeant vel pzesumant sed tonsuram et
clericam deferant congruentes. Lontemptozez
uero quemlibet in tarenis auri tribus in opus
pium conuertendis ut supza multandum vel de
trudendum arestandum et captiuum detinen
dum in supzadicto carcere sex diebus puniendū
vice qualibet decernimus in bijs scriptis.

**Excōmunicatio contra pzesbyteros fozenses ce
lebzantes vel sacramenta ecclesiastica ministran
tes in Liuitate vel diocesi neapolitana: neapoli
tani antistitis conscientia inconsulta. Lonstitu
tio. xxxiij.**

Sepe contingit q̄ nonnulli vinculo excõica
tionis abstricti aut apostate vl' irregulares
seu crjminosi ꝛ sacramentoꝝ participatione indi
gni suam patriam ante q̄z de hijs habeat̄ notitia
fugiẽtes se in ciuitate ꝛ diocesis neapolitana im
probe ingerunt celebrationi missarum ꝛ populo
presumunt non sine graui offensa dei minjstrare
ecclesiastica sacramenta. Nos igitur aiarum ip̄o
rum periculis obuiare ꝛ crjsti fidelibus ne deci
piantur occurrere officii debito cupientes. Sta
tuim⁹ q̄ nullus natione ingnotus forensis aut
alterius ciuitatis aut dioc. oriundus q̄ de quo
libet presumatur nisi saltim per famaz ipsius ori
go neap̄. vel competẽtibus inditijs approbetur
audeat vel presumat in ciuitate ꝛ dioc. neap̄. mis
sam vel missas celebrare nec aliqua ministrare
ecclesiastica sacr̄a sine nr̄a licẽtia spāli. Jn cõtra
facientes excõicationis sententiã ferimus in his
scriptis. Judicamus autem dictam licentiã nul
latenus etiam de gratia concedenda nisi de vita
ordinibus ꝛ moribus atq̄z eius sufficientia ple
naria fiat fides ꝛ concessas omnes cuiuscunq̄z te
noris licẽtias huiusmodi presentibus reuocam⁹

Excõicatio contra tenentes vltra septem missas in ebdomoda. constitutio. xxxiiij.

Quia prout ad nostrum peruenit auditum
pleriq̄z sacerdotes non que iesu crjsti sunt

querentes lucris ſpiritualibus inherentes in ci
uitate vel dioc.neapolitana vltra ſeptem miſſas
in ebdomoda in beneficium aſſequũtur qui non
valẽtes ꝑſonaliter ſeruire eiſdẽ per ſubſtitutos
minus legitime ſeruiunt quinimo deſeruiunt cõ
tra ſacroꝝ canonũ inſtituta. Uolẽtes ꝓout offi
cij debitũ nos cõpellit & ſalubri remedio ꝓuide
re. Monemus oẽs ⁊ ſingulos ſacerdotes ciuita
tis ⁊ dioc.neaꝑ.⁊ in eis cõmorantes vna moniti
one ꝓo oĩbus quatenus infra quindecim dies
a die publicationis ꝑſentium cõputandos miſſas
vltra ſeptẽ numero ſupradictas ⁊ ipſaꝝ bñficia
nobis vel illis ad quos ſpectat collatio ⁊ ꝑſentatõ
earundẽ debeãt reſignare ⁊ in futurũ vltra pre
dictũ numerũ non debeant acceptare Contẽpto
rem vero quemlibet ex nunc ꝓout ex tunc dicta
monitione premiſſa canonica excõicamus ſnialı
ter in hijs ſcriptis.

Excõicatio contra executores ꝙ aſſignẽt poſſeſ ſiones celebrãtibꝰ miſſas ipſas.cõſtitutio.xxxiiij

ITem aduertentes ꝓpenſius ne defũcto
rũ voluntates vltime defraudentur ſed quan
tum licet ⁊ expedit cũ aliud velle non poſſint et
iterum arbitrium iam non redit executioni de
bite demandentur. Declarando decernimus ꝙ
non liceat executori alicui teſtamentario vel alte
ri qui ex diſpoſitione ſeu cõmiſſione habeat miſ

sas aliquas facere celebrari:domos:terras vel alias possessiones ad hec specialiter deputatas tenere.certam dando pecuniam missas celebrantibus supradictas. sed domos ⁊ possessiones p̃ dictas assignēt missas celebrãtibus supradictas infra quindecim dies a die publicationis presentium computandos:nisi per testatorem expresse aliud fuerit ordinatum.Alioquin Contemptorẽ quemlibet ex nunc prout ex tunc dicta monitõne premissa canonica:excõmunicamus sententialit̃ in his scriptis.

Monitio contra conferentes missas vel beneficia alia sine cõfirmatione Neapolitani Archiepi ⁊ suspensio recipientium clericorum.Constitutõ xxxvi.

ITem quia sunt nõnulli clerici ⁊ laici in civitate ⁊ diocesi Napolitana quibus certorũ beneficiorum seu ecclesiarum vel missarum presentatio competit:ipsa pro ipsorum volũtatis arbitrio conferentes. Igitur cum eorundem beneficiorum:ecclesiarum vel missarũ institutio seu confirmatio ad ipsorum clericorum vel laicorum presentationem noscatur deuenire ad neapolitanum antistitem pertinere. Monemus omnes ⁊ singulos clericos ⁊ laicos supradictos quatenꝰ cum vacatio contigerit de predictis vel aliquo p̃ dictorũ nobis debeant prout eis competit ad p̃

dicta vel ipſorum aliquod preſentare ydoneum inſtituendum ſeu confirmandum per nos ſeu no ſtro mandato prout iuſticia ſuadebit ſub pena q̃ ditionis iuris quod in ipſis habuerit. Clericum vero recipientem quẽlibet contemptorem: dieta monitione premiſſa canonica exnũc prout ex tũc in his ſcriptis ſuſpendimus a diuinis.

Excõmunicatio contra ſacerdotes ſeruientes q̃ ſubſtitutum ſine licentia domini Archiepiſcopi. Conſtitutio xxxvij.

Q Uonemus inſuper omnes ⁊ ſingulos p̃ſbyteros ſupradictos quatenus habẽs capellam propriaz ſeu altare in qua ſeu quo ipſũ quotidie vel in certis diebus in ebdomada oporteat celebrare ſub pena excõmunicationis quam contra contemptorem quelibet ferimus in his ſcriptis in fraudez mentis p̃ſentis conſtitutionis per ſubſtitutum ſeruire non debeat. His dũtaxat exceptis qui in caſu neceſſitatis vel de noſtra licentia oporteret ipſos aliquaten⁹ abſentare vel cauſa alia rationabili ſuadẽte ⁊ ſine fraude huiuſmodi per ſubſtitutum debeant deſeruire.

Quod celebrantes duas miſſas eadem die a diuinis officijs ſint ſuſpenſi. Conſtitutio xxxviij.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

Tez quia sicut testimonio fidedigno perce
pimus nonnulli qui zelo rapacitatis inuigi
lanter missas duas eadem die dicere non veren
tur in illusionem diuini iudicij ꝛ exterminium ca
nonice sanctionis. Monemus omnes ꝛ singu
los presbyteros ciuitatis ꝛ dioces. neapolitane
ꝛ in eis cõmorantes quatenus preterꝙ in die
natiuitatis dominice. Nullus presbyter vna et
eadem die missas duas dicere audeat vel presu
mat. Lontẽptorem vero quemlibet ex nunc pro
ut ex tunc in hijs scriptis suspẽdimus a diuinis
ꝛ suspensum manere volumus et decernimus
per presentes ipsumꝙ nihilominus ad carcerez
archiepiscopalẽ predictum detrudendum arestã
dum ꝛ detinendum captiuum ꝛ alio nostro arbi
trio decernimus puniendum.

Quod clerici ludentes ad taxillos puniantur in tarenis quindecim ꝛ portantes pedites arma in vna vncia. Lonstitutio. xxxviiij.

Ut clericorum actus ꝛ mores quorum vita
alijs dz esse magistra in melius reformẽt
omnes ꝛ singulos sacerdotes ꝛ clericos ciuita
tis ꝛ diocesis neapolitane ꝛ cõmorantes in eis
ludentes ad taxillos in tarenis quindecim aut
aliquod genus armorum pedites portando per
ciuitatez predictas in vncia auri vna carlenis ar
genti vt supradicte camere persoluendum puni

endo decernimus vice qualibet in hijs scriptis.

Quod clerici potantes in tabernis soluant vice qualibet florenum vnum. constitutio. xl.

SIcut pcepimus testimonio fidédigno sunt pleriqz sacerdotes ꝛ clerici qui potius re laxatis habenis q̃z freno honestatis ornati mo re laicorum per tabernas discurrere non veren tur denigrando modestiam ordinis clericalis. Uolentes cura pastoralis officij de salubri reme dio prouidere. Omnes ꝛ singulos sacerdotes ꝛ clericos quoslibet bibentes vel cõmedentes in aliqua taberna vel ante ipsam in ciuitate predi cta vel subvrbiis eius : In florено auri vno vice qualibet dicte camere applicando vt supra mul ctandum vl' ad carcerem supradictum duodeciz diebus detrudendum arestandum ꝛ detinendũ captiuum puniendum decernimus in his scrip tis his dumtaxat exceptis qui fuerint vel veni endi ad eam de partibus aliis causa acceden di extra ciuitatem ipsam ad partes alias in itine ribus constituti.

Excommunicatio contra facientes se ordinari preter conscientiam neapolitani antistitis. Cõ stitutio. xli.

UErentes attentius q̃ nonnulli clerici de ci uitate vel dioceſi neapolitana et cõmorã

tes in eis ſurreptitie ab alienis epiſcopis minus legitime ad ſacros ordines ſe faciunt promoueri Excõmunicamus ſententialit in his ſcriptis omnes ꝛ ſingulos de ciuitate vl dioceſi ſupradictis qui ſurreptitie preter noſtram conſcientiam: noſtra non obtenta licentia: ab aliquo prelato ſe fecerint ad aliquem ordinem promouere.

Quod clerici exercentes mercimonia ſoluant vnciam vnam. Conſtitutio xlij.

INſinuatione frequenti noſtris eſt auribus intimatum q nonnulli ſacerdotes ꝛ alij clerici ciuitatis ꝛ dioceſ Neapolitane ꝛ cõmorãtes in eis in ſacris ordinibus conſtituti: Mercãtias tabernã ꝛ alia mercimonia exercere in opprobrium ordinis clericalis atq; mali exempli pernitiẽ non verentur. Monemus omnes ꝛ ſingulos ſacerdotes ꝛ clericos ſupradictos: quatenꝰ Tabernam retinere: Mercãtias ꝛ alia mercemonia exercere per ſe vel alios vlterius non preſumant. Contra vero facientes in vncia auri voa carleñ ℔ argento vt ſupra dicte camere applicanda decernimus puniendos. Declaramus autem non includi in conſtitutione predicta vendentes vinum ſeu fructus ꝛ grecum tabernarijs vel alijs mercatoribus. licet dicti tabarnarij vel mercatores dictum grecum vel vinum vendant ſeu vendi fa

ciant ad minutum. ꝛ locatores suarum domorum quanꝯ conductores ipsarum tabernam in eisdem voluerint exercere. dūmodo in dicte constitutionis fraudem nihil fiat. Contrafacientes vero pene suspensionis officij ꝛ beneficij decernim⁹ subiacere.

Contra clericos ꝛ presbyteros tenentes Concubinas. Constitutio xliij.

Effrenatam sacerdotum et clericorum ciuitatis ꝛ diocesis Neapolitane ꝛ commorātium in eisdem luxuriam: solerti diligentia euellere cupientes Constitutionem seu statutum olim contra huiusmodi editum Melfie per bone memorie dominum Berarduz de Parmā sacrosancte Romane ecclesie Cardinalem apostolice sedis legatum in regno Sicilie citra farum presentibus duximus annotandam. Statuētes eandē constitutionem ꝛ eius penas contra clericos omnes ciuitatis et diocesis Neapolitane et cōmorantes in eis habere efficaciam et roboris firmitatem. Cuius constitutionis seu statuti tenor sequitur infra scriptus Licet felicis recordationis dominus Alexander papa tertius duxerit statuendum. q̄ clerici qui focarias habere noscunt̄ p̄ p̄latos vt eas a se remouere debeāt moneāt̄ eas

de cetero minime admissuri ita q̄ si acquiescere
contēpserit eos ab ecclesiasticis beneficijs vsq̄
ad satisfactionē condignaz suspendere debent. z
si eas suspēsi detinere p̄esumpserint debēt eos
ab eisdem beneficijs perpetuo remouere. Quia
tamen ex constitutione huiusmodi nulla vel mo
dica vtilitas p̄ouenit ꝓpter negligentiā p̄elato
rum. Nos huic constitutioni quam in regno sici
lie perpetuis tempoꝛibus valituram edidimus
initentes ipsam ac etiam decernentes inuiolabi
liter obseruari contra omnes z singulos qui nūc
habent publice concubinas. vt si infra duos mē
ses a tempoꝛe publicationis constitutionis hu
iusmodi conputandos concubinas ipsas a se tō
taliter non amouerint ipsas vel alias in domo ꝓ
pꝛia vel aliena vlterius minime admissuri ipso fa
cto ab officio z beneficio sint suspensi: z si sic su
spensi eas retinuerint vsq̄ ad mensem alium a
beneficiis suis per locoꝛum oꝛdinarios perpe
tuo amoueantur quas extendi etiam volumus
ad eos qui publice concubinas recipient in futu
rum. Quod si archiepiscopi episcopi z alii infe
rioꝛes exempti z non exempti ad quos sic spe
ctat coꝛrectio clericoꝛum ad pꝛocedendum per
constitutionem huiusmodi contra tales clericos
obseruanda fuerint negligentes tam diu ab in
gressu ecclesie nouerint se suspensos donec con
stitutionem ipsam contra clericos ipsos debi
te executioni mandabunt. Ut autem mulieres

seu concubine huiusmodi que in eodem crimine scienter participãt criminosis penaz non possint effugere si infra tempus prefixuz concubinariis quod superius est expressum ab eis non recesse rint nũqz ad eos postmodũ rediture vel alie fue rint que de nouo sibi concubinarios fecerint. ex tunc ipso facto excõicationis sententie eas volu mus subiacere. Ceterũ ne prelatus aliquis ad pecuniarum lucrum vel quesitũ constitutionem huiusmodi presumant conuertere districtius in hibemus nequis pecuniam vel emolumentũ ali quod in vtilitatẽ propriam conuertendũ recipiãt ex hac cã qp si contra fuerit perpetratũ si Archie piscopus vel episcopus aut abbas vel alius pre latus exemptus extiterit qui deliquerit in recep tione huiusmodi donec dupluz eius quod rece perit in pios vsus conuertat archiepꝰ vel epus a pontificali officio. Abbas vel alius prelatus exemptus ab officio sint suspensi. Alii vero abba tes minoris z inferioris gradus persone senten tia excõicationis subiaceant ipso facto. aqua ab solui non possint nisi prius duplum eius quod receperint in opus pietatis duxerint conuerten dũ quas penas ꝓtrafaciẽtes incurrere volumꝰ z in eisdez in his scriptis decernimus puniẽdos

Quod clerici congregantes se insimul vltra. xx. numero preter qz ad diuinum officium puniant in vncijs duabus. constitutio. xl.

Docuit experientia rez̄ q̄ in ciuitate neap̄. quidā sacerdotes ⁊ clerici seminatores zizanie sub pelle agni gerentes lupū procurant congregationes fieri hominū sub spetie boni blandiendo ⁊ sequaces trahunt ad ip̄oz̄ nequitiaz̄ preconceptam ⁊ per conuenticulas ⁊ illicita monopolia iniquitatis sibi defensionē procurant. Igit̄ cum sit maliciis hominū obuiandū p̄ñti constitutione. Ꝺ ēs conuenticulas manipolia conspirationes coniurationes quoz̄ūlibz̄ clericoz̄ ⁊ vt oīs via precludat̄ nequitie congregationes ⁊ quasli bet adunantias ipsoz̄ vltra viginti numero ex q̄ cunq̄ cā preterq̄z̄ ad diuinū officiū celebzanduz attēptari vel fieri protinus ꝓhibemus absq̄z̄ nostra licentia speciali. Contēptoz̄ē vero quēlibet ⁊ dantes ad hoc auxiliū consiliū ⁊ fauoz̄ez̄ publice vel occulte cuiuscūq̄z̄ sint dignitatis. p̄heminē tie conditionis vel status in vnciis auri duabus carlenis de argento. vt. s̄. dicte camere applicandis multandū decernimus in his scriptis Excetis collegiis ⁊ congregationibus approbatis q̄ seu quas pro eoz̄ tractandis negotiis oporteat conuenire seu cōgregari presenti non includim⁹ sanctioni sed eoruz̄ si forte deliquerint in premissis conspirationes seu coniurationes illicitas faciendo ꝺm iuris cōis dispositionem dimittimus puniendos.

Monitio medicoꝝ. constitutio. xlv.

Cum infirmitas corporalis nonnunq3 proueniat ex peccato prout sacri canones attestantur. Monemus omnes t singulos medicos vt q3primo eos contigerit visitare infirmos teneantur eu3 t debeant exortari t inducere vt cõfiteatur peccata sua sacerdoti eucharistiam recipiat t alia sacramenta.

Quod rectores ecclesiarum eorum sumptibus sepelire faciant in ecclesijs ipsorum corpora hominum pauperum mortuorum. Cõstitutio. xlvj

Et quia multor3 insinuatõne didicimus cũ clamore q9 nonnulli pauperes et egeni decedentes in ciuitate t dioces. neapolitana propter eorum inopiam pluribus diebus carent ecclesiastica sepultura. Uolẽtes ex nostri officij debito de salubri remedio prouidere presentium tenore. Requirimus t monemus omnes t singulos capellanos t rectores ecclesiarum ciuitatis t dioc. neapolitane predictaru3 parrochiã funeralem habentiũ quatenus sub excõmunicationis pena t vnius vncie vt q3primum ad ipsoru3 notitiam peruenerit de morte decedentium predictorum Capellani prefati notificare debeant rectoribus supradictis mortẽ decedẽtiũ eorũdẽ Dictiq3 rectores sublato more ppẽdio stati ad eorum expẽsas vt cõuenit sepeliri faciant in dictis ecclesijs corpora decedentium prescriptorum.

Quod incedẽtes in habitu clericali nõ existẽtes clerici puniantur in vncia vna. xlvij.

SIcut crebra ad nos relatio fidedigna pduxit sunt plerique in ciuitate ⁊ dioc. neap̃. qui in obprobriũ ordinis clericalis ⁊ eluxiones atq; subterfugiũ iudicij secularis cũ nõ sint clerici clericali carathere insigniti. Incedunt in tonsura et habitu clericali. Uolentes prout ex nr̃i officij debito obligamur obuiare de remedio salutari. tenore presenciũ. Requirimus ⁊ monemus oẽs ⁊ singulos huiusmodi incedentes in tonsura ⁊ habitu supradictis quatenꝰ sub pena vniius vncie in carlenis argenti vt. s̃. dicte camere applicãde in qua quẽlibet cõpretorem vice qualibet decernimus puniendum in tonsura ⁊ habitu supradictis incedere non debeãt nisi primo legitime ordinati fuerint ad clericalẽ ordinẽ supradictum.

Excõmunicatio ꝓtra abbatissas ⁊ moniales exeuntes de monasterijs vel sine licẽtia archiep̃i recipientes in eorum monasteriorꝝ extraneas personas intrãtes dicta monasteria. ꝓstitutio. xlviij.

SIcut euidentia facti notoriat ⁊ notoria manifestat. moniales monasteriorũ ciuitatis neap̃. extra sua monasteria p̃ habitacula secularium pꝓnaꝝ effrenate discurrũt ⁊ intus ipsaꝝ monasteria pꝓnas quaslibet indeferẽter admittũt

In illius cui suam integritatez voluntate sponta
nea denouerũt grauem offensam: religionis op
probrium z scaudalũ plurimorũ. Uolẽtes super
his prout sollicitat nos cura pastoralis offici sa
lubriter ꝓuidere. Presenti edicto publico quod
i dictis monasterijs publice diuulgari z i hostijs
eorundẽ monasteriorũ affigi iussimus vt nemini
sit occultum. Requirimus monemus atqz horta
mur omnes z singulas Abbatissas z moniales
dictorũ monasteriorũ quatenus deinceps moni
ales eedem nõ egrediant ipsarũ monasteria qua
cunqz ratione vel causa: z prefate abbatisse cõtra
hec fieri aliquatenus non permittant. Et si qua
monialis vel abbatissa ad presens extra suũ mo
nasteriũ fuerit. infra trinz dierũ spaciũ a die pub
licationis ꝑsentiũ cõputandũ: redire debeant cũ
effectu ad claustrũ monasterij prelibati. Et si for
san causa rationabilis egrediẽdi monasteriũ sua
deret: eo casu volumus pro parte ipsarũ monia
lium ad nos recursũ haberi pro egrediendi licen
tia obtinenda. Et vt prescripte moniales liberi⁹
deo seruire debeant z a mundanis conspectibus
separari. Easdez moniales z abbatissas vt supra
requirimus z monemus quatenus nulla Abba
tissa vel monialis intus monasteriũ earundẽ: aut
intus domos ipsis deputatas sub pretextu audi
nedarũ confessionũ seu predicationũ vel celebra
tionis diuini officij recipiat vel intrare permittat
aliquẽ religiosum vel secularẽ clericũ etiã ꝑtextu

exercendarū p̄rocurationū cuiuſcūq; dignitatis aut p̄reeminentie: conditionis aut ſtatus exiſtat etiā ſi pontificali vel quacūq; p̄fulgeat dignitate. vel etiā laicū quocunq; p̄retextu. Et nullus p̄re dictoꝝ intrare audeat vel p̄ſumat ſine noſtra li centia ſpeciali. Excipimus religioſos vel ſecula res clericos ſiue laicos in die conſecrationis ali cuius Abbatiſſe v l'monialis dū miſſa ibidē cele b̄ratur. in die peculiarium feſtiuitatum ipſaruꝫ a p̄rimis veſperis vſq; ad ſecundas veſperas tunc p̄roxime venturas ſequētes. ⁊ in die funeris duꝫ officium mortuorum celeb̄ratur ⁊ p̄redicatur Et medicos ex cauſa rationabili ſeu monitionis fle bothomationis ad p̄ſcripta monaſteria acceden tes: dūmodo in p̄redictis nihil fraudis ſiue doli fingatur. Monemus inſuper p̄ro p̄rimo ſecūdo tertio ⁊ vltimo peremptorio quālibet dictarum perſonarum de quibus in genere vel in ſpecie fa cimus mentionem, eiſdeꝫ ſub excōmunicationis pena infra ſcriptis mandantes vt p̄redicta ⁊ ipſo rum quelibet debeāt obſeruare. Alioquin ipſas ex qualibet negligentia vel contemptu cōtra mo dum ⁊ formā p̄redictos excōmunicationis ſentē tiaꝫ decernimus incurrere ipſo facto. P̄reter epi ſcopos quos ex huiuſmodi contemptu ob reue rentiam dignitatis ingreſſus eccleſie tantum in currete eo ipſo decernimus in his ſcriptis Et fa ciemus nominatim excōmunicatos publice nun ciari tam diu donec ad mandata eccleſie atq; no

ſtra humiliter rẽdeuntes ⁊ ſatiſfactionem condi
gnam abſolutionis beneficiũ exinde a nobis me
ruerint obtinere.

**Excõmunicatio contra aſſociantes moniales in
pradictas contra formã cõſtitutionis ſupradicte
conſti. xlix.**

VT preſcripte moniales clauſtrũ retineant
omnẽq; materiã egrediẽdi earũ monaſte
rium eiſdem monialibus p̃cidere cupiẽtes Mo
nemus omnes ⁊ ſingulos clericos ⁊ laicos ciui
tatis ⁊ dioceſis Napolitane ⁊ morantes in eis.
quatenus deinceps nullã monialẽ egredientem
de ſuo monaſterio aſſociare ſeu comitari debeat
ad domum alicuius conſanguinei vel amici: niſi
cauſa rationabili ſuadente de noſtra licẽtia egre
deretur de monaſterio ſupradicto. In contrafa
cientes excõmunicationis ſententiaz ferimus in
his ſcriptis.

**Excõicatio contra monachos incedntees ſolos
extra ipſorũ monaſteria. Conſti. l.**

VOlẽtes vt monachi qui relictis mũdanis
illecebris elegerunt in religionis habitu in
arce contẽplationis domino famulari: a quibuſli
bet deuijs p̃ſeruẽtur. Statuimus et ordinam⁹
q; nullus monachus monaſterium ciuitatis vel
dioceſis neapolitane egrediatur de ſuo monaſte
rio: niſi forſitan egrediendi cauſa iuſta ⁊ rationa
bilis ſuaderet: quo caſu cõmittimus q; egrediat
aſſociat⁹ vno alio monacho eiuſdez moñ. incedẽ

tes cũ cucullis: ꝛ ad loca honesta ⁊ mm̃ō accedẽ
tes ac de sui abbatis impetrata licentia vel obtẽ
ta. In contemptoꝛẽ vero quẽlibet in his scriptis
excõmunicationis sententiã promulgamus. his
dũtaxat exceptis qui de licẽtia sui abbatis vel su
perioꝛis extra ciuitatez neapol' accesserit assocĩa
tus vno alio monacho sui monasterij vel alio bo
nesto socio siue famulo.

Quod permanẽtes excõmunicati pnblice p mẽ sem soluant floꝛenum vnum. constitutio li.

ITem ꝙ nõnulli claues ecclesie cõtẽnentes
in excõmunicatione persistere nõ verentes
post tempoꝛa accedunt absolutionis beneficiuz
petituri: ne ipsoꝛũ cõtemptus transeat impunit⁹
Statuimus ꝛ oꝛdinamus ꝙ quicũqz fuerit per
nos ꝛ nostrã curiã excõmunicatus publice vel ip
sam excõmunicationẽ incurrerit ꝛ in ea sciẽter et
publice per mensẽ permanserit nullatenu⁹ absol
uatur donec idonee caueat de adimplenda peni
tentia per nos eidem imponenda quã tunc fore
volumus peregrinationis ad locũ distantẽ a ciui
tate neapol' per dietam. Cuius penitentie cõmit
tende si casus subesset eundẽ decernimus puniẽ
dum in floꝛeno vno auri cõuertendo in opus ali
quod pietatis. Si vero vltra mensem in eadẽ ex
cõmunicatione pstiterit animo indurato ipso gra
uioꝛi pene vel penitentie subiecto sic contra eum
rigoꝛ insurgat ecclesie discipline ꝙ sibi cedat ad

penã ꝛ aliꝭ ad terroꝛẽ.

Quod quilibet cappellanus habens parrochiã funeralem habeat copiã constitutionũ huiusmodi sub pena excõmunicationis Consti. liij.

QUia introduxit laudanda iuris auctoꝛitas leges ꝛ constitutiones ab omnibus obseꝛuari ne ꝑscriptarũ nostrarũ cõstitutionũ aliquis ꝓtendere valeat ignoꝛantiã vt quia ad eũ nõ ꝓ uenerit quomodolibet excusare. Requirimus et monemus oẽs ꝛ singulos cappellanos ecclesiaꝝ rũ vel dioceſis neapolitane ꝑdictarũ parrochiaꝝ funeralẽ habentiuꝝ quatenus sub excõicationis pena quã in cõtemptoꝛẽ exnũc ꝓut extũc ferim⁹ in his ſcriptis. infra vnius menſis ſpacium a die publicationis ꝑſentiũ cõputandũ. copiã ꝑſentiũ constitutionũ penes ſe habere debeant pꝛo ſui ꝛ. aliꝛũ magiſterio teſtimonio ꝛ cautela.

Qꝰ in cauſis ꝛ queſtionibus iuris patronatus poſſit ꝓcedi ſũmarie ꝛ de plano. Consti. liij.

QUia pꝛout ſacri canones atteſtant. Jurgantiũ cõtrouerſias celeri ſententia terminare equitati cõuenit ꝛ rigoꝛi. Statuendo decernim⁹ oꝛdinamus atq; firmamus de ꝓſenſu ſupꝛadicti noſtri capituli habita pꝛius deliberatione cũ eodem capitulo diligenti qꝰ in cauſis ꝑſentationuꝝ iuriũ patronatuũ ꝛ rectoꝛiarũ eccleſiarum ciuitatis ꝛ dioceſis neapolitane. inceptis: pendentib⁹

ꝛ futuris. Neapolitanus antiſtes ꝛ eius vicarius
poſſit ꝛ valeat cognoſcere non ſolū ſūmarie ꝛ de
plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij prout nouiſſi
ma iura concedunt. ſed etiā omni ordine iuris et
iudicij prętermiſſo ipſaſq; decidere ꝛ terminare
ſola cauſe principalis inſpecta indagine ꝛ ſubſtā
tia veritatis.

De modo procedēdi ſuper inſtrumēto publico in iudicio producto ꝛ pena in eo contenta. cōſti. liiii.

Ardua iuſticie tramites oculos noſtre proui
ſionis libenter aduertimus armando legū
munimine p̄ſidalē ſolertiam vt pellatur falſitas.
mendaciū ſileat ꝛ tota veritate luceſcat. Ad hoc
etiā iuxta catholicorū principū ritus laudabiles
preſenti conſtitutione ſeu ſtatuto perpetuo vali
turo Deſcribimus: edicimus: ordinamus: ſtatui
mus ꝛ firmamus. ꝙ quotienſcunq; creditor ali
cuius inſtrumenti publici pena ꝛ iuramēto valla
ti debitorē ſuū in eodē inſtrumento cōſcriptū vo
luerit in archiepiſcopali curia ſupradicta neapoli
tana de dictis debito principali pena ꝛ periurio
vel altero ipſorū impetere: denunciare vel etiam
accuſare cogi poſſit per dictā curiam ꝛ compelli
abſq; iudicioꝝ ſtrepitu ꝛ figura: ſummarie ꝛ de
plano. Et teneat̄ ſi actor vel ipſa curia maluerit
ſuper dictis pena ꝛ periurio ꝛ ipſorum altero ac
principali debito conſcripto ibidē ſuper tenore
inſtrumenti predicti lecti ꝛ vulgarizati eidē par

ticulariter ꝛ distincte impetitus: denunciatus vt accusatus ipse absq; oblatione libelli petitionis ꝛ capitulorū aliorū quorūlibet respondere. ꝛ per responsionē huiusmodi in causa ipsa fiat litis cō testatio ꝛ sic legitime contestata. ac calumnie iu ramentū in omnibus capitulis contentis in calū nie iuramēto a partibus actrice ꝛ rea hincinde p stetur. Qdq; deinde pars cōuenta parti actrice ꝛ curie cauere idonee teneatur i causa ipsa de iu dicio sisti. iudicato soluendo in omnibus huius clausulis oportunis ꝛ alias in forma ipius curie consueta: dicteq; parti actrici ꝛ curie sufficiat p positionibus: articulis capitulis ꝛ ꝓbationibus suis omniū ꝛ singulorū contentorū in dicto istru mento dictū instrumentū tantum producere. cui instrumento interim fidē veridicā volum⁹ et de cernimus adhiberi. donec infra cōpetentē termi num cōtra ipsū instrumentū ꝛ cōtenta in eo pro bationes legitimas ꝛ sufficiētes fecerit ꝛ effectu aliter produxerit ꝛ ꝓbauerit pars aduersa. Ue rum quia defensiones a iure nature sunt etiaz in troducte. Uolumus ꝛ decernim⁹ q̄p partī aduer se conuente predicte. ad omnē suā defensionē fa ciendā ꝛ producendā in causa ipsa decē dierū ter minus peremptorius statuat̄. Et cū ꝓbationuz facultas angustanda nō sit sed potius ampliāda Uiginti aliorū dierū ad probandum cum effectu easdem. terminus alius peremptorius p̄figatur ac successiue in causa huiusmodi procedat̄ ipsaq;

elapso dicto termino fine canonico terminet pro ut iusticia suadebit. alijs iuris sollēnitatibus pre termissis.

Quod non admittatur quis ad accusandu nisi prius se obliget ad certam penā. Consti. lv.

NE calumniantiū procax temeritas audacia pronius ad falsitatis cōmēta decurrat hac edicali constitutione perpetuo valitura Describimus: edicimus: ordinamus statuim⁹ atq; firmamus denunciatorē seu accusatorez quemlibet in dicta archiepiscopali curia cuiuscunq; criminis non admitti: nisi se inscribat z obliget primitus ad certam penam condecentem in denunctiatione seu accusatione ipsa contenta ita qp curia ipsa obtineat legitime probaturum.

Constitutio de refectōne expensarum per contumacem in decē granis ante litem contestatam. Constitutio lvj.

ITem ne fraus patrocinetur contumacib⁹ siue dolus. Condemnationem expensaruz ante litis ingressum factarum per partem cōparentez in curia antedicta determinatā fore dispo nentes contumacem partem alteri parti que cō paruerit supradicte pro expensis predictis in decem granis auri mulctamus z mulctando decernimus vice qualibet in bis scriptis.

Constitutio q̄ sufficiat bina citatio ad domum ꝛ cōtumax reputetur. constitutio lvij.

PRo calūnioſis amfractibus ꝛ diſpēdijs litigantiū viam p̄recidere cupientes .cū parum p̄odeſſet obedientia humilibus ſi contemptus contumacibus non obeſſet. P̄reſenti conſtitutione deſcribimus:edicimus:o̲rdinamus atq̄ firmamus. q̄ contra citatum quauis ex cauſa indicta curia ꝛ contumacē ſufficiat bina citatio ad domū habitationis ſue etiā ſi citatio ipſa citatuꝫ eundē perſonaliter nō app̄ehenderet:vel vnica citatio perſonalis vt contra eundē citatum nō cōparentem ꝛ contumacez p̄ocedi poſſit legitime ad excōmunicationis ſentētias ꝛ alias penas iuris ꝛ iuris remedia tanq̄ contra verū manifeſtū ꝛ notoriū cōtumacē.

Excōmunicatio contra iniuriantes officiales:aduocatos ꝛ p̄ocuratores curie archiepiſcopalis. conſti.lviij.

DEcet p̄reſidētes in ſolio quos maioritatis ſublimat auctoritas vt cultus extollat iuſtitie que conſtans ꝛ perpetuo manſura deſcribit. in ſui diſtributōne p̄ſonas nō excipiens nec differentias introducens. Et ne per cuiuſuis ſupſtitioſe malignitatis aſtutiā p̄oſtrata ſubiaceat. p̄ouiſione dominica p̄ouidere. Nempe ad nos nuper q̄ molеſte referimus infauſti rumoris aſſertione peruenit q̄ iniqui filij hominū pacis emuli

dissidie zelatores. Nonnulli accedentes ad nostraz archiepalem curiã humiliter iusticiaz petituros. Procuratores:aduocatos:officialesqz nostros z eiusdem curie.ad explicationẽ z executionẽ iusti cie deputatos:interdum iniurijs necnon z contu melijs:quãdoqz verberibus afflixere:z maxime in nostro archiepiscopali palatio vbi ipa curia re gitur:in quo velut tutissimo refugio non debuit oriri iniuriandi occasio vbi iura reddunt. quo fit vt picula:rancores z odia ac alia nephanda mul tipliciter subsecuta persepe iuris execucio que li cet in se non habeat iniuriã:iniuriata succumbit. Igitur in partem sollicitudinis euocati nõ valen tes hec sub dissimulatione transire. cũ sit fouere crimina ipsorũ non tollere contra patratores hu iusmodi z prestantes ad hec auxiliũ consiliũ vel fauorẽ. Consurgat nouella propago iusticie qua presenti constitutione seu statuto perpetuo vali turo describimus z monem9 omnes z singulos de ciuitate z diocesi neap. z cõmorantes in eis q̃ tenus deinceps dictis accedentibus ad ipsaz cu riam iusticiã petituris: procuratoribus: aduoca tis z officialibus vel alicui eorundez injurias:cõ tumelias z verbera verbales vel psonales infer re vel inferri facere:maxime ĩ palacio supradicto z ambitibus ipsius.nec ad id prestare auxilium: consiliũ vel fauorẽ quoquo modo audeant vel p̃ sumant. Contẽptorẽ vero quemlibet p̃missorum vel alicuius ipsorũ exnunc prout extũc dicta mo

S. Genouefa Paris.

nitione p̃missa canonica excõicamus sententialit̃ in his scriptis a qua absolui nõ valeat nisi satisfa ctione p̃missa z remissionẽ a parte offensa p̃imi tus obtinuerit.

Excõmunicatio cõtra detinentes z nõ restituentes instrumenta z cautelas post debitũ solutum Consti. lix.

QUia bona fides nõ patit̃ vt semel exactum sepius exigat̃. Monemus oẽs z singulos de ciuitate z dioces neap̃. z commorantes in eis habentes instrumẽta publica vel cautelas alias debiti pecunie vel rei alterius cuiuscũq; p̃ ipsos mutuati seu crediti z per debitores ipsis credito ribus exoluti: quaten9 post requisitionẽ de resti tuendo dicto instrumẽto vel cautela dicti debiti exoluti p̃ debitorẽ hui9mõi inde factã dictũ istru mentũ seu cautelã inciſũ eidẽ debitori restituere vel ipsũ debitorẽ ꝺ dicto debito quietare debeat z p̃petuo p̃ instrumentũ publicũ vel aliter legiti me liberare debeat cũ effectu ipsũ debitũ exolu tum iterũ nullaten9 petiturus Contẽptorẽ vero quemlibet sic monituz dicta monitione p̃emissa canonica excõmunicamus sententialiter in his scriptis. Uerũ cum sint nõnulli de dictis ciuitate z dioces z cõmorãtes in eis qui in suarũ pericu lum animarũ z aliorum p̃eiudicium z iacturam detinent fraudulenter indebite occupata instru menta publica: p̃iuilegia z cautelas alias de iu re ad alios plenarin pertinẽtes. Monem9 etiaz

omnes ⁊ singulos huiusmodi detentores ⁊ occupatores quatenus dicta instrumēta priuilegia ⁊ cautelas his ad quos de iure spectare noscūtur restituere debeant cū effectu. Contemptores vero quēlibet sic monitū dicta monitione premissa canonica excōmunicamus sentētialiť in his scriptis.

Quod in celebratione missarū presbyteri hymnos: orationes ⁊ alia instituta solēnia dicere non obmittant alioquin sunt excōmunicati. consti. lx.

IN ciuitate ⁊ dioceſi Neapolitana inť p̄sbyteros dū p̄ eos missarū celebranť sollēnia quidam abusus adeo inoleuit q̄ huiusmodi celebrando sollēnia psalmos: hymnos: orationes et alia que nō debēt propter causā aliquā p̄termitti ꝓpter ipsorū ignorantie cecitatē: missas celebrare fingentes: obmittūt dicere vt tenenť: licet populo per suppressa verba id dicere se ostendant. Propter quod p̄sbyteri ipsi solēnia ipsa taliť sin copantes: nō solū deo cui nō verenť illudunt: sed populo qnē decipiūt se astringūt. Super quib⁹ nos ex officij nostri debito volentes salubriť prouidere. Omnes ⁊ singulos p̄sbyteros ciuitatis ⁊ dioceſis neap̄. ⁊ in eis degentes auctoritate p̄ sentiū Requirimus ⁊ monemus: eisq; ⁊ cuilibet ipsorū sub excōicationis pena quā si mādati nr̄i huiusmodi cōtēptores extiterint proferimus ex nunc prout extunc sententialiter in his scriptis.

districte precipimus ⁊ mandamus quatenꝰ psal mos: hymnos: orationes ⁊ alia quecunq; sollen nia per sanctã Romanã ecclesiaz ordinata in cele bratione missarũ secũdũ qꝯ per sua tẽpora per ip sam ecclesiã sunt distincta. dicere debeãt, exp̃ssis verbis vel legendo aut cantando secũdũ qꝯ feria exiget siue festũ.

Qđ in celebratione missarum vinũ ⁊ aquaz diui sim in calicẽ ponant p̃sbyteri nec vinum limpha tum teneant in altari. Constitutio lxi.

ATtendẽtes quod sacri canones de cõmixti one aque cõ vino in sacramẽto eucharistie vt diuisim in calicẽ immittant deliberatione pro uida statuere. eadẽ auctoritate Monemus oẽs ⁊ singulos p̃sbyteros ciuitatis ⁊ dioceſis p̃di cte ⁊ in eis degentes eisq; ⁊ cuilibet ipsorũ man damus sub excõicationis pena districtius quate nus ad altare vinũ limphatum siue aqua mixtuz portare aut deferri per aliuz pati non audeant si ne mandent Sed primo vinũ in debita quantita te ⁊ successiue aquã i minori quãtitate q̃z sit vinũ iuxta canonica instituta per ipsos poni mãdamꝰ in calicez. Cũ de xp̃i latere primo sanguis postea aq̃ ꝓfluxerint secũdũ enangelicã veritatẽ. In cõ trariũ vero facientes exmunc prout extũc excõica tionis sententiã proferimus sententialiter in his scriptis.

Qđ in altari luminaria congrua teneant in cele

Bib. Hæ. Genovefæ Paris.

QD nemus etiaz omnes z singulos p̃sbyte ros ipsos ac eis z cuilibet eoz̃ eadem au ctoz̃itate sub excõicationis pena districte pzecipi endo mandamus quatenns dũ per eos missarũ tam veneranda solennia celebzanť .lumina debi ta secundũ qꝫ tẽpus .z facultates eoz̃ exigũt te neãt in altari.ut ex hoc fides z deuotio apud om nes augeantur in mentibus. Jn obmittẽtes aũt excõmunicationis in his scriptis sententiam pzo mulgamus.

QD trahentes clericos ad foruz seculare sunt ex cõmunicati.

LAudita p̃sũptio vsqzadeo illicitis ausib9 adituz patefecit vt clerici z laici ac ꝯalie pso ne quelibet clericos scienter criminaliter .z ciuili ter ad iudicia publica pertrahũt:suo pontifice et iudice ozdinario derelicto.quod z in pzeiudiciuz libertatis ecclesiastice pzouenire dinoscit̃ z cano nicis ac ciuilibus sanctionibus super hoc pie edi tis non modicuz derogare. Jgitur sup pzemissis pzouidere volentes z pzesumptuosaz voluntatẽ talium inquantũ possumus refrenare de consen su nostri neapolitani capituli pzesenti constitutio ne statuim9 z omnes z singulos tales trahẽtes clericos vt pzemittitur coram iudice seculari siue clerici fuerint siue laici vtriusqz sexus siue etiã re ligiosi aut alie persone quecũqz monemus vt vl terius pzemissa vel aliquod pzemissoz̃um facere

non attemptent per se vel per alios publice vel occulte. Alioquin in ipsos ꝛ ipsorum quemlibet predicta monitione premissa eymmc prout extūc excōicationis sententiā ferimus in his scriptis.

Contra mulieres que per earū negligentiā suffocant infantes ꝛ qꝑ nō debeāt tenere in lecto quo usqꝫ venerint ad tertium annum.

SIcut nos experientia docuit sunt nonnulli in ciuitate neap̄. ꝛ potissime mulieres qui infantes filios siue alios quos ipsis tenere incūbit in lectis i quibus nocte dieqꝫ dormiētes quiescunt secum retinēt ex quo multos infantes oppressos faisse cognouimus culpa seu negligētia ipsorum vt predicit̄ eos tenentiū precedēte. Super quibus occurrere cupientes de consensu nostri capituli supradicti. sub pena excōicatiois monem⁹ oēs ꝛ singulos ciuitatis neap̄. supradictos vt infantes filios siue alios vt premittit̄ vsqꝫ ad trienniū in lectis vt p̄missū ē secū nō teneāt sed i cunabulis vel loco alio extra lectū quiescere faciant.

Constitutio ꝙtra p̄sbyteros tenētes vltra septē missas in ebdomada.

ANtoni⁹ angeli de neap̄. canonic⁹ eccl̄ie neapolitañ. decretoꝝ doctor Reuerendissimi in xp̄o p̄ris ꝛ dñi dñi Laspāris miseratione diuina Archiepiscopi neapolitani in spiritualib⁹ vicari⁹ general̄. Uniuersos ꝛ singulos xp̄ifideles p̄ntis ꝙstitutōis serie visuros tā p̄ntes qꝫ vēturos.

Saluet ille qui nihil ignorat. Cū ꝛ sacram religi
onem plantare ꝛ modis omnibus plantatam fo
uere teneamur ꝛ ea que diue recta sūt nutrire ac
corrigere que profectū veritatis impediunt com
missa nobis auctoritate vicariatus nostri officij
salubriter curemus. Ne ab illo qui sedet i trono
sanguis inferiorū nostris exquiratur manibus.
Sane quia ex constitutōne quondā bone memo
rie Johānis presulis Neapolitani emanata que
incipit. Quia prout ad nostrū peruenit auditus.
Plerisq; sacerdotes ꝛc̄. Nōnulla animarū ligami
na ac pericula proueniunt ꝛ in futurū verisimilit̄
oriri possunt. Idcirco cū consilio voluntateq; be
neplacito venerabilis Capituli neapolitani predi
ctaz constitutionē cassamus: reuocamus: ānulla
mus ꝛ irritamus: renunciam⁹ ꝛ haberi volum⁹
pro infecta. Itaq; secūdū eā nec in iudicio nec ex
tra iudiciū valeat iudicari ꝛ hoc quantū ad excō
municationē tantū. In alijs vero volumus affa
tam cōstitutionē firmā esse sicut prius. Statuen
tes ꝛ firmiter inhibentes vt nemo sacerdotuz ci
uitatis ꝛ dioceſis neapol'. ac cōmorantes in eis
valeat ac valeant deinceps retinere in beneficiuz
nisi septē missas tantū vel infra ꝛ non vltra. Et si
quis ausu temerario transgressor huius nr̄e con
stitutionis inuentus fuerit retinere vltra septem
missas prout superius est expressū. non solū pri
uetur missa vel missis quā vel quas vltra septez
retinere presumpserit sed etiā puniat̄ arbitrio su

periozis. Quia dignū ē enī vt quos dei timoz a malo non reuocat saltim coherceat seueritas di scipline. Et hanc nostraz constitutionē in libzo cō stitutionū dicte ecclesie neapolitane annotari: an numerari: rediqz: inscribi atqz annis singulis in die quinte ferie maiozis ebdomade ī dicta eccle sia hoza solita cū ibi populus confluerit ad diui na publicari volumus z iubemus. Et vt hec ad omniū z singulozū vtriusqz sexus noticiā deueni ant z deuenire possint nemoqz verisimiliter p̄ten dere ac allegare ignozantiā valeat. Copiam dicte constitutionis sigillo rotundo curie archiep̄alis neapolitane quo in talibus vtimur impzessione munitam in valuis dicte neapolitane ecclesie affi gendā fieri decernimus z mandamus affigi. Da tū z actū Neapoli in chozo dicte neapolitane ec clesie. Anno dñi Millesimo quadringentesimo quadragesimo. Die quinto mensis Januarij ter tieindictionis pontificatus sanctissimi in xp̄o pa tris z dñi nr̄i dñi Eugenij diuina pzouidentia pa pe quarti anno nono.

Cōstitutio qꝫ quotidie fieri debeat collecta almi patris Januarij exceptis diebus quibus ē inter dictum ne fiat. z etiaz qꝫ eius festum cum ipsius octaua sub duplici officio celebzetur z qꝫ semel i mense per totius anni circulum eius festum sub duplici officio fiat z qꝫ in missa dicatur Credo in vnum deū tā in festo qꝫ infra octauaz z in octaua z quotiensc̄uqz eius festū contigerit celebrari.

ANtonius angeli 8 neapoli canonicus eccle
sie neapolitane decretoꝝq̃ doctor Reue
rendissimi in xp̃o patris ꝛ dñi dñi Lasparis mise
ratione diuina archiep̃i neapolitani in spirituali
bus vicarius generalis. Sacrosãcta romana ec
clesia pijssima consideratione statuit vt crebris
decorent̃ sollemnitatibus hi qui pro xp̃i noie coro
nã̃ martirij adepti sunt.cũ sepissimis deprecatio
nibus apud dei altissimi filiũ instare nõ desinunt
pro nobis in hac miserie valle degentibus inter
cedẽdo.vt qui celestia pariter ꝛ terrena disponit
ꝛ affluenter supernorũ dona nõ deficit elargiri i
sua immarcessibili gloria supremi iudicij die nos
collocet. Cũ aũt inter martyrum culmas glorio
sissimũ antistitẽ Januariuꝝ eximijs miraculis ex
trenue decoratũ nostrũ sentiamus esse primũ pa
tronũ:huiusq̃ alme ciuitatis atq̃ eius ciuiuꝝ fa
uorabilẽ defensorẽ. Qui velut stella matutina in
ter angelorũ agmina irradiat. Et pro clero suoq̃
populo affluenter deprecarj ac effundere preces
non desinit.hesitari enim a nemine debet hãc ne
apolitanã ciuitatẽ eius clippeo sedulo protegiq̃
muniri. Jdeo eius letissimũ festũ omni veneratõ
ne digniss imũ cũ ipsius duplici octaua sub dupli
ci festo cũ cõsilio:volũtate beneplacitoq̃ venera
bilis capituli neapolitani decernimus:ordinam⁹
statuimus ꝛ mandamus perpetuis temporib⁹
fieri ac celebrari prout in nostra rubrica inferius
posita declarabit̃. Et vt xp̃ifideles ad tãte festiui

tatis ſolennitatē deuotiſſime cōfluant Omnib⁹ vere penitentibus ꝛ confeſſis ipſam eccleſiā feli ciſſimi martyris Januarij viſitātibus vl' vbicūqz eius officiū contigerit celebrari auctoritate apl'o rū petri ꝛ pauli ac ipſius almi pōtificis Januarij confiſi quadraginta dies de iniunctis eis penitē tijs miſericorditer relaxamus. Adiciētes ꝛ firmi ter ſtatuentes ꝙ quotidie debeat fieri collecta p̄ fati excelſi pontificis. illis dūtaxat exceptis die buſqz tēporibus quibus ab eccleſia ē interdictū ne fiat principis apl'orū collecta prout in breuia rio cōtinet. Sed quia in ſacro eloquio ſcriptū ē ꝙ is cui plus donat plus diligit Ideo ſtatuendo mandamus ꝙ p̄dicti antiſtitis gratioſiſſimi p̄ to tius anni circulū ſemel in menſe eius feſtum ſub duplici officio debeat celebrari ſcilicet vigeſima quarta Januarij. quarta februarij. ſecūda martij viceſimaſeptima aprilis. prima dominica menſis maij fiat feſtū eius ſacratiſſime trāſlationis. pri ma iunij. decimaquarta iulij. viceſimatertia Au guſti. decimanona ſeptembris celebretur officiū elegantiſſimi eius martyrij de quo feſto manda mus fieri octauā ſub duplici officio vt ſupra. ſex ta octobris. ſeptima nouēbris. decimaſexta decē bris. Ita tamē ꝙ ſi dictū officiū p̄dictis diebus celebrari nō poterit aliquo feſto duplici impedi ente vel dominica q̄ non poteſt cantari in alia ſe quenti dominica p̄dictū feſtuz tranſferat in diem ſmediate ſequentē ꝛ ſi illa die nō poterit celebra

ri tranſferat in aliã die ꝙuouſqꝫ poterit celebrari Mandamus etiã ꝙ ſemp in miſſa eiuſdem ꝑcio ſiſſimi preſulis dici debeat ſimbolũ id eſt Credo in vnũ deũ. quotienſcunqꝫ ꝑdictũ officiũ vt ſupra dictũ eſt celebrabit̃. Volentes ꝛ etiã ſtatuentes ꝙ oẽs tam clerici q̃ꝫ religioſi religioſeqꝫ monia les ac ſoroꝛes ciuitatis ꝛ dioceſis Neapolitane ac cõmoꝛantes in eis cuiuſcunqꝫ conditionis: oꝛ dinis: dignitatis: gradus ac preeminentie exiſtãt hec obſeruare debeant. Et quia nil prodeſſet hu militas humilibus ſi cõtemptus cõtumacibus non obeſſet. Et quedam ſunt culpe in quibus ẽ culpa relaxare vindictã Ideo omnes tranſgreſſo res huius noſtre conſtitutionis ꝛ infra ſcriptaꝝ rubꝛicarum mulctari volumus ꝛ iubemus pena vnius floꝛeni auri camere dñi archiepiſcopi nea politani applicandi ꝛ in vtilitatẽ fabꝛice eccleſie neapolitane conuertendi. Et hec fiant ad laudeꝫ ꝛ gloꝛiã tãti militis celeſtis Januarij vt eius oꝛa tionibus qui in aſtris viget ibi felicem: hic longe uam concedat vitã. Datũ neapoli in choꝛo maio ris eccleſie neapolitane ſub anno domini Mille ſimo quadringentiſimo quadrageſimo. die vice ſimooctauo menſis nouembꝛis quarte indictio nis. Pontificatus ſanctiſſimi in xp̃o patris ꝛ dñi dñi Eugenij diuina pꝛouidentia pape q̃rti anno decimo.

Sequit rubꝛica ſupꝛadicte cõſtitu tionis ad veſperas ꝛ matutinas.

NOta ꝙ ifra octauã almi põtificis ianuarij

fit idem officiū qđ in die ⁊ fiunt quotidie nouem lectiones sex de passione eius ⁊ tres de miracu lis ipsius de festiuitatibus infra octauā occurrē tibus nihil tunc agitur sed post octauā celebran tur. Festuz autē sancti mathei celebretur eo die quo cadit ⁊ nō fit cōmemoratio de octaua nisi in secūdis vesperis tm̄. De dominica infra octauā occurrēti fit tantū cōmemoratio in vtrisqz vespe ris:matutio ⁊ missa hystoria Judit.ponat̄ sequē ti dominica. hystoria vero Hester ponat̄ per eb domadaz.Si vero post octauā dominica aliqua non occurrerit tunc hystoria Judit ⁊ Ester ponā tur post octauaz patris Januarij vt melius vide bitur celebrent̄.Si vero festū beati ianuarij i do minica veuerit totum officium fit de festo cū cō memoratione dominice ⁊ similiter fit in octaua i dominica celebrāda in qua volumus duplex offi cium celebrari.⁊ tunc hystoria Judit ⁊ Hester po nātur secūda ⁊ tertia feria post octauā. Si vero festū almi protectoris ianuarij occurrerit quinta feria hystoria Thobie ponitur secunda feria post octauā natiuitatis sacratissime marie virginis et hystoria Judith ⁊ Estei ponant̄ post octauaz pa tris Januarij feria sexta ⁊ sabbato immediate se quentibus:Post vero octauaz splendidissimi no stri patris Januarij reassumitur officium glorio sissime virginis marie. Notandum q̄ si numer⁹ ebdomadarum fuerit vicesimusquintus tunc di mittatur illa dominica que venerit in festo vel in

fra octauam nostri defensoris Januarij. Infra oc tauaz almi patris Januarij quotidie sex lectiões leguntur de passione ipsius z tres de miraculis eiusdem. Data per eundē Antoniū angeli de ne apoli vicariū vt supza.

Sequitur Rubrica misse excelsi patris nostri Januarij.

NOtandū qꝫ infra octauā almi patris Januarij fit idē officiū quod in die. De festiuitatibus aūt occurrentibus nihil tunc agit̄ sed post octauā celebrant̄. Festuz vero beati mathei apostoli z euangeliste fit eo die quo cadit. z quotidie dicitur Credo. vltima die octaue fiat officiuz duplex sicut in ꝑima die festi. Data vt supza.

Excōmunicatio contra choreantes seu conuiuia facientes in ecclesiis.

ORanone docente instruimur domuz domini in cultu diuino cū debita veneratōne seruare. Ad ecclesias nanqz humilis z deuotus debet esse ingressus z in eis quieta cōuersatio deo grata. In ipsis siquidē nō solū instruitur sed etiā reficitur populus qui ibi cōuenit ad diuina. Exquo in locis eisdē cessare debent varia z multoforti⁹ feda z prophana colloquia: cōfabulationes quelibet z quecunqz alia que diuinuz possunt turbare officium: aut oculos diuine offendere maiestatis. ne vbi peccatoꝝ est venia postulanda ibi peccandi detur occasio aut dep̄hendātur peccata cō

mitti. Ad quorũ omniũ obſeruationẽ xp̃ianũ po
pulum qui ad ipſas conuenit ex mero nobis pa
ſtorali officio iducere cogimur ꝛ modis omnib⁹
coartare. Sane diebus nõ longe pꝛeteritis in ci
uitate neapol' abuſio quedam inualuit vt in eccle
ſijs in quibus attendi debent intẽtis pꝛecordijs
ſacra ſolennia choree fiunt atq; cõuiuia: introdu
cuntur equi: alijq; actus noxij ꝛ deteſtabiles ex
ercentur. Super quibus volentes omnẽ materi
am amputare de conſenſu noſtri neapolitani ca
pituli Statuimus ac monemus omnes ꝛ ſingu
los mares ꝛ feminas ciuitatis ꝛ dioceſis neapo
litane ꝛ degentes in eis cuiuſcunq; ſtatus ſeu cõ
ditionis exiſtant vt in eccleſijs ipſis aut ipſarum
aliqua choreas aut conuiuia non faciant. equos
non introducant vl' ipſos intrare permittant aut
per ſe vel alios ex cauſa quacunq; teneant. Cau
ſa offerendi eoſdem pro funere ſeu repꝛeſentatõ
nis alicui faciende de noſtra licẽtia dumtaxat ex
cepta. Alioquin in ipſos ꝛ ipſorũ quẽlibet excõi
cationis ſententiam ferimus in his ſcriptis.

Impꝛeſſum Neapoli per Franciſcũ de Tuppo.
Anno a natiuitate. M.cccc.lxxxviiij. Die vltima
menſis Februarij.

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

Ve sunt festiuitates que ab omnibus xpīsidelibus ex precepto obseruari debent.
Imprimis omnes dies dominicales.

Januarius

i Circumcisio domini nostri iesu xpī
vi Epiphania domini
xvii Antonij abbatis de consuetudine
xxv Conuersio sancti pauli deuotionis

Februarius

ii Purificatio glorioſissime virginis marie
xxij Cathedra sancti petri festū deuotionis
xxiij Vigilia
xxiiij Mathie apostoli

Martius

xij Sancti gregorij deuotionis
xxv Annunciationis glorioſissime vir. marie.

Aprilis

xxiij Sancti georgij deuotionis
xxv Sancti marci euangeliste Letanie
xxx Seuerii epī neapolitani excōicationis

Maius

i Apostolorū philippi ⁊ iacobi
iii Inuentio sancte crucis
viij Apparitio michaelis archan. fe. deuotiōis
xvii Restitute neapolitane excōmunicationis
xxiii Eufrebii epī ⁊ conf. excōmunicationis

Junius

xi Sancti barnabe apostoli fe. deuotionis

xxiii Vigilia
xxiiii Natiuitas sancti iohannis baptiste
xxviii Vigilia
xxix Apostolorũ petri ⁊ pauli

Julius

ii Uisitatio glorioſiſſime vir. ma. festũ deuo.
xv Atthenasii epi ⁊ conf. excõmunicationis
xxii Marie magdalene festũ deuotionis
xxiiii Vigilia
xxv Jacobi apostoli

Augustus

iii Aspren epi ⁊ conf. excõmunicationis
v Festi niuis ⁊ dominici festum deuotionis
vi Transfiguratio saluatoris
viiii Vigilia
x Laurentii martyris
xiiii Vigilia
xv Assumptionis glorioſiſſime virginis marie
xxiiii Vigilia
xxv Bartholomei apostoli
xxviii Sancti augustini festum deuotionis

September

viii Natiuitas glorioſiſſime virginis marie
xiiii Exaltatio sancte crucis de consuetudine
xviiii Januarii epi ⁊ martyris excõmunicatõnis
xx Vigilia
xxi Mathei apostoli ⁊ euangeliste
xxix Dedicatio michaelis archangeli
xxx Hieronymi deuotionis

October

iiii Francisci confessoris
xviii Luce euangeliste festum deuotionis
xxvii Uigilia
xxviii Apostolorum Simonis ⁊ iude
xxxi Uigilia

November

i Festum omnium sanctorum
viiii Agrippini epi ⁊ conf. excōmunicationis
xi Martini episcopi ⁊ confessoris
xxv Sancte Catherine festum deuotionis
xxix Uigilia
xxx Andree apostoli

December

vi Nicolai epi ⁊ confessoris festū deuotōnis
vii Sancti Ambrosii festū deuotionis
viii Conceptio glorioſissime virginis marie
xiii Lucie festum deuotionis
xiiii Anelli confessoris neapolitani excōicꝫ.
xx Uigilia
xxi Thome apostoli
xxiiii Uigilia
xxv Natiuitas domini nostri iesu xpi
xxvi Sancti stephani prothomartyris
xxvii Johannis apostoli ⁊ euangeliste
xxviii Innocentium
xxxi Siluestri pape

Dec ſunt feſta mobilia

Dies iouis ſancta donec ſit finitum officium ma
ioris eccleſie.
Dies veneris ſancta
Sabbatum ſanctum donec ſit finitū officiū
Dies reſurrectionis domini noſtri ieſu xp̄i cum
duobus ſequentibus
Aſcenſio domini noſtri ieſu chriſti

Uigilia

Dies penthecoſtes cum duobus ſequentibus
Feſtuz glozioſiſſimi corpozis domini noſtri ieſu
xp̄i.

Iſta ſunt quatuoz tēpoza q̄ debent ieiunari.

Imprimis feria iiij.vj.z ſabbato poſt cineres
Itē feria iiij.vj.z ſabbato poſt feſtū penthecoſtē
Itē feria iiij.vi.z ſabbato poſt feſtuz exaltatiōis
ſancte crucis.
Itē feria iiij.vj.z ſabbato poſt feſtū ſancte lucie

Nuptie.

Coniugiū prohibet aduentus o ſtella relaxat
Septuageſima vetat octaua paſce remititit
Rogationes negat concedit trina poteſtas

Rogationes celebzantur tres dies ante aſcenſio
nem domini.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE